

St. Olav- posten

ORGAN FOR ORDENEN
RIDDERE
AV
DET HVITE KORS
3/2008 Årgang 36

Rikslosjen for Ordenen Riddere av Det Hvide Kors i Norge

Stiftet 22. januar 1908
Adr: R.H.K. - NORGE, Postboks 15,
3610 Kongsberg
Ordenens hjemmeside: www.losje.org

Riksrådet:

Riksdrott: Odd Caspersen Losje X
m. 411 60 209 e-post: rhkrd@losje.org

Riksjarl: Bjørn O. Ramton, Losje XIII
m. e-post: rhkrj@losje.org

Rikslendermann: Ole M. Granum, Losje XV,
m. 920 91 842 e-post: rhkrl@losje.org

Rikskansler: Olav Vegå Losje II
m. 48 08 66 63
e-post: rhkkans@losje.org

Riksskattmester: Leif Aker, Losje XXVII
m. 909 34639
e-post: rhkskattm@losje.org

Ordenen Riddere av Det Hvide Kors ble stiftet i Chicago den 23. januar 1863. Den kom til Norge 27. mars 1902 da det ble stiftet en losje i Drammen. Ordenen har i dag 27 losjer fra Kristiansand i sør til Steinkjer i nord.

Redaksjonen for ST. OLAVPOSTEN:
rhkposten@losje.org

Ansvarlig redaktør:
Odd Caspersen (se ovenfor)

Redaksjonsleder:
Ole M. Granum, tlf 61 17 67 34 m. 920 91842
ole-m.g@frisurf.no

Øvrige redaksjonsmedarbeidere:
Per O. Bakke tlf. 61 19 10 17
Stein Arne Ek Brynildsen
stein.ek@online.no
Roy-Arne Ekern
roy-eker@frisurf.no
Rune Gundersen
rune.gundersen@dsb.no

Innhold

Riksdrott har ordet	side 3
50 års jubileet i Kristiansand	side 4
Nes kiskkeruiner <i>- Broder Oddmund Skoglund</i>	side 6
Riksdrotts tale <i>- Banketten på Rikstinget 8.3.2008</i>	side 8
Nytt fra rekrutteringskomiteen	side 9
Fra Olav den helliges saga	side 10
Våre Hedersbrødre	side 12
Aftenstjernen, Losje nr. 4, Chicago	side 13
Landslosje Valkyrjen	side 14
Den hellige øye med gudehov og klosterhage <i>- av Broder Svein Erik Strande</i>	side 15
Diverse nytt	side 16
Brødre som har gått bort	side 18
Nye Brødre	side 19
Høstdikt <i>- av Broder Robert Jørgensen</i>	side 20

Side 19 "Adgang"
© Billedkunstner Tor Olav Foss,
2320 Furnes

St. Olavposten, Postboks 1110, 2806 Gjøvik

St. Olavposten skal være et bindeledd mellom Ordensbrødre og mellom Valkyriesøstre. Det er Ordenens ledelse, St. Olavlosjenes ledelse og Valkyrielosjenes ledelse, samt enkeltbrødre i St. Olavlosjene og enkeltsøstre i Valkyrielosjene som gjennom administrative og åndelige innlegg, samt formidling av opplevelser i sosiale samvær skal bidra til større forståelse og kunnskap om Ordenen og hverandre over Losjegrensene.

Gode Ordensbrødre

Så sier vi nok en gang farvel til en sommer med ferie, fritid, reiser og mye mer. Har så sommeren vært som vi ønsket at den skulle bli. Når det gjelder været, som vi nordmenn er så opptatt av, så har vel denne sommeren vært blant de bedre. Nå står vi foran en ny årstid med sin glede og egenart. Mange mennesker ønsker seg varme og sol hele året. Jeg personlig er fasinert av de skiftende årstider, og synes disse skiftninger i både klima og natur er med på å gjøre vårt land til et spennende og godt land å bo i. Vi går nå en ny termin i møte med berikende Losjearbeide og ikke minst hyggelig samvær med gode Ordensbrødre.

Vi hadde i våres et godt Riksting i Haugesund hvor det ble vedtatt at St. Mikaelkapitelet overtar ledelsen av vår Orden i 2012. Dette er vel det viktigste vedtaket som er gjort i vår Orden på mange år og vil ha stor betydning for utviklingen av vår Orden i tiden som kommer. Mange Ordensbrødre har her i mange år nedlagt et stort arbeid, og vi er Dem stor takk skyldig.

I de enkelte Losjer har det også blitt arbeidet godt og lagt planer for gode og innholdsrike møter i den kommende termin. Jeg vil gi honnør til alle de Ordensbrødre som legger ned et stort arbeid for vår kjære Orden. Deres arbeid er av stor betydning hvis vi skal nå de mål vi har satt oss fore.

Vi har flere satsningsområder, og jeg kan nevne; Rekruttering, Opplæring, IT osv. Mange komiteer har vært i arbeid innenfor disse satsningsområdene og gjort en jobb det står stor respekt av. På det kommende Drottmøte i høst vil vi begynne å se fruktene av dette arbeidet. Drottmøte vil også denne gangen bli et "temamøte", og det er derfor Losjens Lendermann er invitert sammen med Losjens Drott. Vi håper at delegatene på Drottmøte vil få med seg ikke bare muntlig, men også litt mer håndfaste resultater av komitéarbeidet. Men Gode Ordensbrødre, vi må huske i vår streben, at Losjen også skal være et sted hvor vi alle skal trives. Et Losjemøte inneholder som dere vet flere deler. Vi har alle behov for åndelig påfyll, så vel som det sosiale samværet med Brødrene. La oss ikke glemme det. En annen ting som ligger meg på hjertet, er innholdet i møtene våre. Vi hevder jo med styrke på våre informasjonsmøter hva den enkelte vil oppnå ved å bli en Broder hos oss. Etter mange tilbakemeldinger og også av egne erfaringer er jeg overbevist om at innholdsrike møter og god Broderånd er noe av det viktigste i arbeidet med å få nye Brødre og beholde våre Brødre. Mange Losjer er her svært flinke og gjør en veldig god jobb. La oss lære av hverandre og hjelpe hverandre til å bli en enda bedre Orden. Jeg vil til slutt få ønske alle et godt og innholdsrikt Losjear

*Med Broderlig hilsen
Odd Caspersen
Riksdrott*

50 års jubileet i Kristiansand

Historien

Initiativet til Losje XIV stiftelse ble tatt av Broder Torleif Rogstad i 1955. Broder Torleif var i kontakt med Broder Ernst Hempel i Losje I Drammen og planene ble lagt for å danne en losje i Kristiansand. I oktober 1956 var forberedelsene kommet så langt at åtte unge menn fra Kristiansand distriktet ble tatt opp i Losje I Drammen.

Stiftelsesdagen for Losje St. Olav XIV ble den 8. februar 1958. Denne dagen ble det avholdt Rikslosjemøte i 1. Grad i Odd Fellows lokaler i Kristiansand. Etter at stiftelsesmøtet var gjennomført ble 6 ny Brødre tatt opp i 1. Grad. Fra starten var det således 14 Brødre i Losje XIV:

I september 1958 ble Losjen løftet til 2. Grad. Medlemstallet var da kommet opp i 20 medlemmer. I mai 1959 ble så Losjen løftet til 3. Grad. Medlemstallet var da 30.

Antall medlemmer i Losjen viste i årene som fulgte en jevn økning. I 1965 var det 50 medlemmer, og i 1983 var det 62 medlemmer.

I flere år hadde Losjen kontakt med Noralosje no. 1 i Chicago. I 1969 besøkte Broder H. C. Hansen gamle venner fra da han tidligere hadde bodd i byen, og flere av vennene var medlemmer av Noralosjen. I årene som fulgte var det regelmessig kontakt mellom Losjene. H. C. Hansen ble

også utnevnt til æresmedlem av Noralosjen. I januar 1996 ble Losje St. Olav XXIV stiftet i Arendal. Losje St. Olav XIV var fadderlosje. De siste årene før stiftelsen ble til sammen 18 Kandidater fra Arendalsdistriktet tatt opp. Dette gikk ut over egen rekruttering, med tilsvarende fall i medlemstallet da Arendalslosjen ble stiftet.

Losjen søkte flere ganger om å få avholde Riksting, og i år 2000 ble det endelig napp. Det 52. Ordinære Riksting ble avholdt lørdag 18.mars 2000 på Radisson SAS Caledonien Hotell. Dette Rikstinget ble historisk idet det endelige vedtak om videreføre Ordenen inn i et gradsystem med i alt 33 Grader ble fattet.

Jubileet

Losje XIV hadde derfor all anledning til å markere sine første 50 år og dette skjedde lørdag 26.april. Tilstede var et fulltallig Riksråd og Drotter og andre representanter for de aller fleste Losjene i vår Orden. Men jubileumsfeiringen startet allerede kvelden før i det gjestene ble innbudt til et Brodertreff i Odd Fellows lokaler. Menyen var skaldyr. Kvelden ble minnerik med havets delikatesser, gode historier og god losjeånd.

Selve jubileumsfeiringen startet med et losjemøte i 1. Grad i Frimurerenes lokaler.

På kvelden var det festmiddag på Rica Hotell Norge. En meget opplagt toastmaster Broder Fredrik M. Engebretsen ledet forsamlingen gjennom sang, taler og et meget smakfullt måltid. Anekdoter og småhistorier fra sørlandsbyen krydret det hele.

Drott i Losje XIV

Svein Kvasnes ga oss et innblikk i losjens historie og utfordringer. På femti år så må det nødvendigvis bli både oppturer og nedturer. Han mente at en måtte dra lærdom av begge deler. Han så lyst på fremtiden for Losje XIV.

Riksdrotts tale:

Først av alt vil jeg få si at det er godt å være tilbake i denne Sørlandets hovedstad. Og hva er vel en bedre anledning enn ved et jubileum. Vi i Riksrådet takker så mye for invitasjonen, og det er med stor glede at vi kan stille fulltallig ved en slik begivenhet.

50 år er jo bare et tall og det er først når det settes inn i en sammenheng at det får sin mening. Hadde vi her snakket om en hund, ville den vært 350 hundear, og det må man jo si er en særdeles høy alder. I Ordens sammenheng er derimot 50 år å regne som en tenåring. Nå vil jeg jo også si at til tross for sin unge alder, så har Losje St. Olav XIV, Kristiansand, gjort seg bemerket i vår Orden. Det var her, under vårt Riksting i 2000, at det endelige vedtak om å videreføre Ordenen inn i et Gradsystem med i alt 33 Grader ble fattet. Dette var en milepel i R.H.K. historie og vil for alltid knytte Losje XIV til den for vår Ordens store historiske betydning.

Losje St. Olav XIV har i tillegg opp gjennom årene fostret mange dyktige Ordensbrødre som har satt sitt preg på vår Orden på lokalt så vel som på riksplan. Til disse går våre tanker i dag, i takknemlighet og honnør for Deres innsats og arbeid i Ordenens tjeneste. Ellers er jo Kristiansand som en perle der den ligger blant øyer og skjær ut mot havet. Vi snakker jo ofte om det blide Sørlandet og hva karakteriserer folket her nede bedre enn blide Sørlendirer. I den forbindelse

St. Olavposten 3-2008

er det vel kanskje på sin plass å nevne en av Kristiansands og jeg vil vel også si Sørlandets store sønner, Vilhelm Krag. Han var jo som dere alle vet født i Kristiansand i 1871. Årsaken til at jeg valgte å ta med begrepet Sørlandet, er at det var nettopp Vilhelm Krag, som får jeg si oppfant begrepet og betegnelsen Sørlandet. Han var jo en dikter som både elsket og levde for sitt kjære Sørlandet, og vil vel kanskje fremfor noen bli husket for dette.

Det er alltid en fornøyelse og glede å komme her ned, enten det gjelder et Losjemøte, en ferietur eller bare et lite besøk. Vi blir alltid tatt imot med åpne armer og traktert på beste måte. Også dette jubileet føyer seg inn i rekken av evenemanger, godt tilrettelagt og ikke minst med en hjertelighet og Broderånd man skal lete lenge etter.

Jeg vil på vegne av Riksrådet få lov til å gratulere Brødrene i Losje St. Olav XIV, Kristiansand med dagen og de første 50 år og ønske Dere all lykke, ikke minst med dette jubileet, og lykke og fremgang i tiden som kommer.

Etter middagen var det sosialt samvær og dans ut i de små timer. Vi som var gjester vil få takke Losje St. Olav XIV Kristiansand for en usedvanlig hyggelig jubileumshelg og mange gode minner.

Fra jubileumsbanketten

Nes Kirkeruiner

Studiekomiteen i Losje St.Olav nr XXVI, Eidsvoll, inviterte til et ekstra studiemøte, denne gang i friluft, mandag den 9. Juni., kl.1830
Studietreffet ble avholdt ved Nes Kirkeruiner, i kommunen Nes Romerike i Akershus.(nabokommune til Eidsvoll)

12 Brødre totalt, hvorav 10 Brødre fra Eidsvollosjen og 2 Brødre fra Hamarlosjen, hadde funnet veien ut dit, denne varme og rolige kvelden.

Bakgrunnen for møtet, var ønsket om å holde et studiemøte for nye brødre før sommerferien, samt at man tidligere ved et studiemøte i Eidsvollosjen hadde avholdt et foredrag, om nettopp Kirkeruinene i Nes. Det ble den gangen gjort veldig klart for mange brødre, at dette stedet er meget spesielt og interessant. Derfor benyttet de ovennevnte brødre denne kvelden til å besøke kirkeruinene samt å tilfredstille sin nygjerrighet.

Innslagene denne kvelden var av forskjellig karakter:

Broder Oddmund Skoglund redegjorde først litt om bakgrunnen, historikk og fakta vedr. Nes Kirkeruiner.

Nes Kirkeruiner, som ligger på neset, hvor elven Vorma (som kommer fra Mjøsa),

møter Norges lengste elv: Glomma. Neset har gitt kommunen sitt navn og ligger i naturskjønne omgivelser midt i bygda, for seg selv og et godt stykke unna hovedveien Rv 2.

Deretter avholdt Broder Frank Strype et meget spennende og utrolig interessant foredrag. Han fortalte en del om sine opplysninger og bekreftelser ang. Nes Kirkeruiner, samt om biskop Eskil av Lund som levde på 1100-tallet.(1101-1181) Han fortalte at Nes Kirke er bygget i 1138, i stein, av Cisterciensermunker. Den ble bygget som en klosterkirke og ble derfor omtalt som Nes Kloster. Steinkirken er bygget i romansk stil med apsis, dvs. halvbue-formet, mot øst. (Man kan derfor konkludere med at Nes Kirke, må være en av landets eldste kirker i stein og i romansk stil. I hvert fall i innlandet i Norge).

Broder Frank fortalte videre at biskop Eskil, som voksten, ble en meget nær venn av både Bernard av Clairvaux(St.Bernard), som han besøkte mye, og også den 6.stormester i Tempelherreordenen, Bertrand de Blanchefort.

Bernard av Clairvaux sto bak byggingen av hele 300 klostre rundt omkring i Europa på 1100-tallet. Biskop Eskil, sto bak hele 13 rundkirker og halvrundkirker i Norden, redegjorde broder Frank. (Det er derfor å

anta at biskop Eskil sto bak opprettelsen/ byggingen av Nes Klosterkirke.) Biskop Eskil var også biskop for Bornholm og sto også bak byggingen av de myteomspunnede rundkirkene der. En kan anta at Eskil og Bernard ofte utvekslet sin viten med hverandre. Etter at Eskil gikk av som biskop, dro han til Clairvaux og ble munk der til sin død. Han er begravet der. Gravstedet ligger ikke langt unna St. Bernard sin grav. På 1100-tallet var det munkene dvs. her Cistercienserne som var byggefolket, og Tempelherrene hadde viten og hemmelighetene om hvordan det skulle bygges. De fleste av disse kirkene ble viet til Maria Magdalena og noen videre omviet til Jomfru Maria. Antagelig er Nes klosterkirke også viet til Maria Magdalena. De keltiske munkene benyttet seg av de hellige mønstre og viten om dette, ved opprettelse og lokalisering av kirker og klostersteder, sa broder Frank. Man har da inntrykk av at Nes Kirkeruiner kan ligge ved et slikt krysspunkt i mønstrene.

Videre hadde alle Brødrene en "befaringsrunde" på stedet. Først inn i ruinene/kirken og ved det gamle alterstedet, som ble plottet inn eksakt ved hjelp av håndholdt GPS. Man kan også se de gamle steinene i bakken som markerer halvbuen i koret. Så gikk vi videre utenfor ved kirkegården og beskuet de forskjellige gravstøtter, med sine ord og spennende symboler. Spesiell er den gamle prost Finchenhagen's gravstøtte, som kan beskues utenfor kirken. Han virket i hele 36 år i Nes. (Det sies på folkemunne at prosten går igjen på stedet) Orienterte om ca. hvor leirraset på 1700-tallet gikk, der en stor del av kirkegården med gravstøtter og kister raste ut i Vorma.

Brødre fra Losje XVI Hamar og Losje XXVI Eidsvoll på studietur

Vi gikk så videre til den ytterste del av Nestangen, hvor brygga ligger og hvor den fine utsikten over elvemøtet og bygdesenteret Årnes. Det eneste negative ved denne runden var at vi alle ble nesten spist opp av myggen.

Til slutt delte Broder Oddmund ut, 20 relevante spørsmål for 1.graden av vår Orden.

Tiden strakk ikke til for å gå igjennom disse, men for 1.grads brødre og for de andre brødre vil spørsmålene være både lekse og nyttig undring i sommerferien.

I det hele tatt var dette studietreffet i friluft denne kvelden, en meget spesiell og spennende opplevelse. Det vil samtlige brødre, som var tilstede, underskrive på.

Det kan vise seg at stedet Nes Kirkeruiner, har hatt en meget sentral plass i Norge under middelalderen og også for vår historiske arv fra 1100-tallet.

Det kan virkelig være besøket verdt, hvis man er på disse trakter.

Med hilsen
Broder Oddmund Skoglund
R.H.K
Studiekomiteen Losje St.Olav XXVI, Eidsvoll

Riksdrotts tale

- Banketten på Rikstinget 8.3.2008 -

lært mye er jo en selvfølge. Allikevel setter jeg kanskje høyest at jeg kan kalle deg en av mine riktige gode venner. Du har gjort en kjempejobb for R.H.K. i tiden din som Riksdrott. Takk skal du ha.

Men som en vismann visstnok skal ha sagt; livet går videre, og i dag er det flere som starter sin gjerning i råd, hird og komiteer. Det blir ikke noe slaraffenliv, det kan jeg love dere, men det var vel ikke av den grunn dere sa ja. Et arbeid i Ordenens tjeneste er krevende, men du verden så givende. Jeg vil ønske dere alle velkommen og lykke til videre i deres arbeide.

Men kjære Ordensbrødre, et slikt arrangement hadde ikke vært mulig uten mange flittige hender. Vi kjenner jo alle til ordtaket om at ingen ting gjør seg selv. Og aller minst et slikt arrangement. Vi skylder en stor takk til Brødrene i Losje XX Haugesund som har gjort dette mulig. Et arrangement uten plett og lyte. Takk skal dere ha.

Til slutt vil jeg dvele litt ved det som ligger foran oss. Nå skal man helst ikke spå, iallfall ikke om fremtiden. Men jeg tillater meg på bakgrunn av alt det positive som skjer i vår Orden nå å se lyst på fremtiden. Vi har, for å bruke et handelsuttrykk, en vare som er helt unik. La oss dele den med flest mulig. Rekruttering er vel et av våre største satsningsområder. La oss invitere våre venner og bekjente til å dele dette med oss og bli en Broder i Ridder av Det Hvite Kors. Jeg er viss på at de ikke vil angre.

Helt til slutt vil jeg nok en gang få lov til å takke dere for dagen i dag.

Kjære Ordensbrødre: La oss reise oss og uttrykke ønske om fremgang og vekst og utbringe en skål for vår Orden.

Gode Ordensbrødre

Først av alt vil jeg få lov til å takke for den tillit dere i dag har vist meg, mitt råd og hird. Det har vært en lang og strevsom dag, men positiv og i ekte Broderånd.

Dette Riksting vil gå inn som en milepel i R.H.K.'s historie. Vi har i dag vedtatt en sammenslåing av de ulike gradsavsnitt i 2012, i tillegg til ny lov (Konstitusjonen) fra samme tid. Vi ser nå slutten på en lang og arbeidsom periode. Jeg vil her få lov til å takke alle de Brødre som har vært med og nedlagt et stort og godt arbeide for å gjøre dette mulig. At dette betyr og vil bety mye for vår kjære Orden, er det vel ingen som er i tvil om.

Ved en anledning som dette vil det bestandig være noen som takker av og nye som kommer til. Jeg vil også her benytte anledningen til å takke dem som nå går ut av råd, hird og komiteer. Dere har alle gjort en god jobb som det står respekt av. Takk skal dere ha. Ved slike anledninger skal man helst ikke trekke fram enkeltpersoner, men jeg håper dere bærer over med meg.

Kjære Ole Jørgen. Det har vært en glede å sitte i rådet under din ledelse. At jeg har

Rekrutteringskomiteen, fra v.: Leif Jørgensen, Tom Mortvedt, Knut O. Iversen, Klaus Myran (foran) Stein Gusdal (bak)

Nytt fra Rekrutteringskomiteen.

Rekrutteringskomiteen har nå avholdt sine første møter. Mandatet i sin første form er godkjent, og signert av Riksdrott. I vårt møte på Gardermoen 13. og 14. juni 2008 ble de første utkast til vår handlingsplan lagt. Mange av komiteens utfordringer ble identifisert og diskutert. Dette førte så frem til første utkast til vår handlingsplan. Denne vil i tiden fremover bli mer bearbeidet, for så å bli lagt frem for en høring på Drottmøte i oktober 2008, før den formelt godkjennes av Riksrådet. Rekrutteringskomiteen vil arbeide videre med de forskjellige oppgaver vi har lagt på oss selv. Dette for så komme med noen tiltak lagt på hver Losje, noen presiseringer samt forslag til en bedre rekruttering og begrenning av utmeldingene som har vært i den senere tid.

HUSK: Selve rekrutteringen foregår i hver enkelt Losje, og av hver enkelt Broder. Rekrutterer hver losjebroder en ny Broder pr. Losjeår, da blir vi mange!

Men, rekrutteringskomiteen vil være et hjelpemiddel for at dere skal nå de mål som settes. Av denne grunn har vi derfor satt opp komiteens kontaktpersoner mot hver enkelt Losje. Disse skal være til hjelp for de enkelte losjer der det trengs. Fordeling av oss har blitt som følger:

Sone 1: Tom Mortvedt, XXVI Eidsvoll

Oslo, Hønefoss, Gjøvik, Hamar, Lillehammer og Eidsvoll.

Sone 2: Knut O. Iversen, VI Halden

Sarpsborg, Fredrikstad, Halden, Moss og Drøbak.

Sone 3: Stein Gusdal, IX Tønsberg.

Drammen, Kongsberg, Larvik, Tønsberg, Skien, Sandefjord, Kristiansand og Arendal

Sone 4: Leif Jørgensen, XX Haugesund

Bergen, Stavanger, Haugesund og Voss

Sone 5: Klaus Myran, XXII Stiklestad

Trondheim Stiklestad, Otta og Steinkjer

Vi vil stå til tjeneste for Losjene så langt vår tid og evner rekker.

Hjertesukk:

Losjebrodre, hvor er dere?

Rekrutteringskomiteen sendte tidligere i år ut noen spørsmål vi ønsket svar på. Dette ble sendt som E-mail til hver enkelt losje på losjenes offisielle mailadresse (xxxx@losje.org). Det ble da samtidig lagt på en melding at vi ønsket et svar fra dere at meldingen var lest. Fra enkelte Losjer er denne fortsatt ikke kommet, selv etter purring. Bruker Losjene sin tildelte adresse, eller har vi et IT-problem? I tillegg savner vi også svarene fra enkelte andre Losjer på våre enkle spørsmål. Vær så snill, hjelp oss til å hjelpe dere!

Rekrutteringskomiteen ser frem til et positivt samarbeide med dere alle i en God Losje ånd mot et av våre felles store mål.

For Rekrutteringskomiteen, Tom Mortvedt

Fra Olav den helliges

Hva skjedde etter at Olav Haraldson falt på Stiklestad? Her er Snorre Sturlasons versjon.

Sommeren etter ble det mye snakk om at kong Olav var hellig, og nå snudde det helt om med hva folk sa om kongen. Nå var det mange som mente det var sant at kongen var hellig, enda de før hadde gått mot ham i fullt fiendskap og ikke latt ham få rettferdig omtale på noen måte. Så tok folk til å snakke vondt om de menn som hadde vært de strieste til å gå mot kongen. Biskop Sigurd fikk skylden for mye. Han fikk så mange bitre uvenner at han mente det var best han reiste bort og vest til England til kong Knut. Etter dette sendte trønderne menn med bud til Opplanda om at biskop Grimkjell skulle komme nord til Trondheimen. Kong Olav hadde sendt biskop Grimkjell tilbake til Norge da kongen drog øst til Gardarike, og siden hadde biskop Grimkjell vært på Opplanda. Da dette budet kom til biskopen, gjorde han seg straks ferdig til å reise. Når han reiste, var det også mye fordi biskopen trodde det var sant det som ble sagt om kong Olavs jærtegn, og at han var hellig.

Biskop Grimkjell reiste til Einar Tambarskjelve. Einar tok imot biskopen med glede, og siden talte de om mangt og mye, og om de store hendingene som hadde gått for seg der i landet. De ble enige om alt de talte om.

Så tok biskopen inn til kaupangen. Der tok allmuen godt imot ham. Han spurte nøye om de tegn folk sa hendte med kong Olav, og fikk høre bare godt om det. Så sendte biskopen bud inn på Stiklestad til Torgils og Grim, sønnen hans, og stevnet dem ut til byen til seg. De lot seg ikke be to ganger, men kom ut til byen og til biskopen. De fortalte ham alle de merker de visste om, og likeså hvor de satte kongens lik. Så sendte biskopen bud etter Einar Tambarskjelve, og Einar kom til byen. Einar og biskopen gikk og talte med kongen og Alfiva og bad om at kongen skulle gi dem lov til å ta kong Olavs lik opp av jorda. Kongen gav dem lov til det og bad biskopen stille med det som han ville. Det var mange mennesker der i byen da. Biskopen og Einar gikk med noen menn ut der kongens lik var jordet, og lot dem grave etter det. Da var kista kommet nesten opp av jorda.

Det var på manges råd at biskopen lot kongen grave ned i jorda ved Klemenskirken. Men da det hadde gått tolv måneder og fem netter etter kong

Olavs død, ble hans hellige levninger tatt opp; da var kista igjen kommet opp av jorda, og da så kong Olavs kiste så ny ut som om den var nyskavet. Biskop Grimkjell var til stede da kong Olavs kiste ble lukket opp; det var en herlig duft av den. Så blottet biskopen kongens ansikt, og hans utseende var ikke på noen måte forandret, han var rød i kinnene som om han nettopp hadde sovnet. Folk som hadde sett kong Olav da han falt, kunne tydelig se at hår og negler hadde vokst nesten så mye som om han hadde vært levende her i denne verden hele tida siden han falt.

Nå kom kong Svein og alle de høvdingene som var der og så på kong Olavs legeme. Da sa Alfiva: «Det er fælt så seint folk råtner i sand. Slik ville det ikke ha vært om han hadde ligget i mold.» Så tok biskopen ei saks og skar kongens hår og stusset skjegget, han hadde hatt langt munnskjegg slik som folk brukte den gang. Da sa biskopen til kongen og Alfiva: «Nå er kongens hår og skjegg så langt som da han døde, men det hadde vokst så mye som dere ser er skåret av her.» Da svarte Alfiva: «Om dette håret ikke brenner i ild, da skal jeg tro på at det er en helligdom; men vi har ofte sett håret helt og uskadd på folk som har ligget lenger i jorda enn denne mannen her.»

Da lot biskopen ha ild i et fyrfat og velsignet det og la røkelse på det. Så la han kong Olavs hår på ilden, og da all røkelsen hadde brent opp, tok biskopen håret opp fra ilden, og da var det ikke svidd. Biskopen lot kongen og de andre høvdingene se det. Da bad Alfiva dem legge håret i uvigd ild. Nå svarte Einar Tambarskjelve, han sa hun skulle tie stille og brukte mange harde ord mot henne. Så ble det avgjort etter biskopens utsagn og med kongens samtykke og hele folkets dom at kong Olav var virkelig hellig. Kongens legeme ble båret inn i Klemenskirken og ble bisatt over høyalteret. Kista ble trukket med pell og det ble satt telt over den av gudvev. Det hendte straks mange slags jærtegn ved kong Olavs helligdom.

På melen, der kong Olav hadde ligget i jorda, kom det opp ei fager kjelde, og folk fikk bot for sjukdommer av det vannet. Det ble stelt pent omkring den, og vannet har alltid siden vært nøye varetatt. Først ble det bygd et kapell, og alteret ble satt på det stedet hvor kongens grav hadde vært, og nå

saga

står Kristkirken på det stedet. Øystein erkebiskop lot sette høyalteret på samme sted som kongens grav hadde vært, da han reiste den store katedralen som står der nå. På samme stedet hadde alteret vært i den gamle Kristkirken også.

Det blir sagt at Olavskirken nå står der som den gang det skuret stod, der kong Olavs lik ble satt om natta, og det heter Olavslid der hvor kongens helligdom ble båret opp fra skipet; det er nå midt i byen. Biskopen tok vare på kong Olavs helligdom. Han skar også hår og negler på ham, for begge deler vokste som da han var et levende menneske her i verden.

Torarin Lovtunge var hos kong Svein den gangen og hørte om disse store tegn på at kong Olav var hellig, og at man kunne høre klang fra himmelske makter over hans helligdom, som om de ringte med klokker, og lys tente av seg sjøl over alteret der av ild fra himmelen, slik som Torarin sier. Til den hellige kong Olav kom det så mange mennesker at det var som en hær, halte og blinde eller folk som var sjuke på andre måter, og de gikk friske derfra. Han sier ikke mer om det eller rekner dem opp, men det må ha vært en utallig mengde mennesker som fikk helsebot den gang i førstningen da den hellige kong Olav gjorde jærtegn. Men de største jærtegn til kong Olav, og de som har hendt seinere, er skrevet ned, og det er holdt rekneskap med dem

(Snorre Sturlasson: Heimskringla. Olav den helliges saga, 243-245)

Våre Hedersbrødre

**Broder Kåre Tveit
Losje XII overrakt
50 Års Hederstegn**

Broder Kåre Tveit

Mandag den 27. mai 2008 ble en hyggelig dag for Riksdrott og Broder Truls da vi fikk gleden av å overrekke Broder Kåre Ordenens 50- års hedersbevisning. Broder Kåre er Broder av Losje XII Bergen – men han har bodd i Oslo i en årrekke sammen med sin Benedikte. Riksdrott og Broder Truls troppet opp i Bygdø Alle 125A til en deilig lunsj og et hyggelig møte.

Broder Kåres helse er ikke lenger så god, men det var en glede for oss å se at han var tydelig oppkvikket av at Riksdrott selv var kommet for å tildele hederstegnet. Riksdrott holdt en inspirerende tale for jubilaranten, noe både Broder Kåre og hans hustru satte tydelig pris på. Vi ønsker Broder Kåre hjertelig til lykke med utmerkelsen, og håper han friskner til igjen snart.

Broder Truls Birkelid

Den oppmerksomme leser vil se på side 18 at Broder Kåre Tveit døde den 22. juni i år. Vi lyser fred over Broder Kåres minne (red.)

"17. mai, 1938 i Chicago". Maleri av Emil Bjørn.

Aftenstjernen

Losje Nr. 4

Døtre av

Riddere av Det Hvite Kors

Medlemmer av R.H.K. Losje 4 "Aftenstjernen", Chicago

Erkelosjen i USA vedtok i 1911 at også kvinner kunne opptas som medlemmer av ordenen med de samme rettighetene som mennene hadde og R.H.K. var dermed den første norsk-amerikanske organisasjonen som likestilte kjønnene og ga kvinnene stemmerett. Allerede året etter ble det dannet en kvinnelosje i Chicago. Navnet ble "Aftenstjernen". Følgende er sakset fra den norskspråklige avisen "Scandia" (Chicago) 1938:

Aftenstjernen losje blev stiftet av Carl C. Knudsen ved et masse møte som Ridderne hadde i Wabansia Hall på California Ave., den 21 juni 1912. Den 5 juli samme år blev Aftenstjernen høitidelig innviet av Carl Knudsen, som den gang var ordenens erkedrott. Losjen begynte med 109 charter-medlemmer og den første president blev fru Ingeborg Rice, som iherdig og tilfredstillende utførte den gode begynnelse.

Aftenstjernen står meget godt finansielt. Den har i disse hårde tider vært i stand til å møte sine forpliktelser og enda kunnet yte hjelp hvor det trengtes. Blant annet kan nevnes Bethesda hjemmet, barnehjennene, private familier og institusjoner. I disse 25 år har losjen vært med på å få kvinners stemmerett, flytting av vikingeskibet til Lincoln Park, Liberty Loan drive, Røde Kors arbeide, innsamling av penger til Leif Erikson monumentet samt å delta i 17 mai parader og Leif Eriksondag festligheter o.s.v. Den tilhører det Norske National Forbund og de Norske Kvinners Føderasjon. Aftenstjernen har også mange festligheter som blir holdt i årets løp. Julefest, St. Hansfest, samt minnegudstjeneste i mai for avdøde søstere og mange andre tilstillinger.

Til St.Olavsposten.

På Landstinget 5. april 2008 i Tønsberg ble disse valgt som Råd i Landslosje Valkyrjen til Ordenen Riddere av Det Hvide Kors

2. rad fra venstre Lands-Marsjall Eva Elisabeth Jensen (Losje VII Hamar)
Lands - Kasserer Berit Gjerstad (Losje III Tønsberg)
Lands- Sekretær Liv Berit Daffinrud (Losje III Tønsberg)
Lands - Vakthavende Jacqueline Karin Bjørklund (Losje I Oslo)

I .rad fra venstre.

Lands Rådsfrue Wenche Aker (Losje X Moss)
Lands President Ellinor Larsen (Losje III Tønsberg)
Lands Visepresident Lindis Hovden Smeby (Losje II Drammen)

Wenche Aker

*Ubrukt jern ruster, stillestående vann mister sin friskhet, og blir
det kaldt så fryser det; slik forderves også et ubrukt sinn.*

Leonardo da Vinci 1452 - 1519

Den hellige øya med gudehov og klosterhage

av Broder Svein Erik Strande

Helgøya midt i Norges største innsjø er etter nyere oppmålinger også blitt utropt til Norges største innlandsøy. Det er mange beviser på gammel bosetting på øya. I ca. 4000 år regner en med at det har bodd mennesker der (i følge Wikipedia).

Losje St. Olav XV Gjøvik hadde lagt forrige sesongs avslutning hit. Broder Asle Hovdal hadde invitert til sommeravslutning i sin residens på Helgøya. Samtidig ble det organisert busstur med omvisning i tilgrensende områder.

Dette er et område med mye historie over, på og i bakken. Som sagt strekker den seg minst 4000 år bakover i tid. Vi som riddere av det Hvite Kors kan legge en god del symbolikk i dette. Som vi er fortalt har korset vært symbol for mennesker i flere årtusener før vår tidsregnings begynnelse. Det er derfor et fellesskap med våre røtter å kunne oppleve de historiske arenaene på Nes og Helgøya. Baldishol er en flott gard på vestsida av Neshalvøya i Mjøsa. Nydelig utsikt til Losje XV's hjemtrakter og med mye å vise fram til de sommeravsluttende Brødre fra Gjøvik og distriktene rundt. Mest interessant var nok den fargeskjønne kopien av Baldisholteppet. Den ekte levningen fra middelalderkirken på Baldishol oppbevares nå på Kunstindustrimuséet.

Det fortelles mange historier om menneskenes liv og virke rundt Baldishol. Innsjøen nedenfor var svært nyttig som forbindelsesvei både innenfor bygda og over til Toten. Men vinterstid kunne isen være utrygg. Det var mange knep og tegn å benytte seg av for å finne ut om isen var sikker. Av de mer humoristiske var det med å kaste lua foran seg: bærer isen lua, bærer den deg også. Likeens var det hvis kråka kunne gå på isen uten å gå gjennom. Broder Ole Simen Baldishol fra Losje XVI Hamar takkes så mye for gjestfrihet og omvisning via stand-in Broder Asle Hovdal.

Etter å ha passert det 900 m brede sundet mellom Nes og Helgøya kunne Vestopplands-Brødrene rulle innover Eyin Helgin som er den gamle betegnelsen på den hellige øya. Her er det moderne installasjoner og gammel historie tett i tett.

Høvdinge og konger slo seg ofte ned på Helgøya. Her var et godt forsvar mot rivalene. En skulle stille med mange folk og båter for å kunne innta denne festningen. Etter disse er det mange gravrøyser og hauger. Felles for de fleste er at de har hatt besøk av gravrøvere.

Guttorm, sønn av Gudbrand Herse sies å være hauglagt på Hovinsholm gård i en 6 m høy haug

med diameter 35 m. Guttorm falt i strid her, mot Halvdan Svarte på 800-tallet.

Etter at kristendommen hadde gjort sitt inntog i Norge, ble det kloster og domkirke på Hamar. Munkene brukte øya ute i innsjøen som klosterhage og dyrket mange vekster som de hadde fått av kollegene lenger sør. Fortsatt finnes det ca 200 plantearter her etter munkene, arter som ikke finnes ellers i landet. En viktig grunn til dette var og er at det er et spesielt godt klima på øya. Med de kjempemessige vannmassene rundt virker de som et magasin for sommervarmen. Den varer derfor langt utover høsten og tidlig vinter. Gjennomsnittstemperaturen er da 2-4 °C høyere her enn andre tilsvarende steder. Dette gjør også øya til et spesielt frodig sted fortsatt den dag i dag.

En annen grunn til rikt planteliv er den kalkholdige grunnen. Kalksteinen forvitrer lett og tilfører relativt mye basiske bestanddeler til jordsmonnet. Kalksteinen har vært utvunnet på Helgøya i stort monn. Vi besøkte Bergevika på østsida. Her ligger det fortsatt en kjempemessige kalksteinsovn.

Avslutningsturen endte opp i "Villa Brinken" hvor Brødrene slo leir for kvelden. Her ble det servert koldtbord med godt tilbehør av alle slag. Under lett duskregn ble så "St.OlavXV-mesterskapet" i hesteskokasting avviklet og det første nappet i ny vandre-pokal fikk Broder Geir Magne Fjellseth.

Bilde over: Broder Asle Hovdal var en god og inspirerende guide
Bilde til h: Broder Geir Magne Fjellseth fikk første napp i vandre-pokalen i hesteskokasting

Olsok 2008

Losje St. Olav XVI, Hamar, hadde en markering av olsok søndag 3. august på Utvandermuseet i Ottestad. Samlingen åpnet med at Kristin Mikaelsen sang "Credo", og Einar Volla ønsket deretter 50 deltakere fra Hamar og gjester fra Sons of Norway velkommen.

Etter ordenssangen var det et kort innlegg om mennesket Olav Haraldsson, før legenden om Olav den Hellige ble lest. Deretter fulgte musikalske innslag ved Torill Beate Nilsen og Renate Kulbrandstad (bildet) før sokneprest Hogne Midgard sa noen ord for dagen. Han tok utgangspunkt i kong Olavs framgangsmåte ved kristningen av Norge, trakk paralleller til andre europeiske land for så å gi uttrykk for hvordan kirken kan arbeide i framtiden. Etter innlegget framførte Kristin Mikaelsen en irsk salme fra 600-tallet før hun fortalte om hvordan kirken på Utvandermuseet kom til Norge. Hun avsluttet med å fortelle om aktuelle prosjekter på museet. Ernst Granli fra Sons of Norway, avd. Eidsvoll ga så en orientering om organisasjonen og fortalte levende om egne erfaringer. Etter et meget interessant innlegg sang Torill Beate Nilsen og Renate Kulbrandstad tre melodier før avslutningen i kirken hvor alle sang Nidelven.

Arrangementet ble avsluttet med servering av kaffe og kaker. Flere benyttet seg også av en opptent grill.

Losje St. Olav XVI takker Utvandermuseet, som igjen stilte lokaler til disposisjon for en olsok-markering. Videre takker vi alle deltakere og bidragsytere som bidro til at markeringen ble en minneverdig stund.

Broder Harald Haug

Fikk 40 års Hederstegn 5.5.08 Døde 25.5.08

Det har vært en dødens vår i Losje XV. Tre av våre Brødre har gått bort. Den siste var Broder Thorleif Mangård Abrahamsen. Han hadde vært med i Ordenen i 40 år i januar og vi gledet oss alle over at han skulle få overrakt Hederstegnet på installasjonsdagen i mai, men så satte sykdommen inn og vi var usikre på om han i det hele tatt skulle få mottatt utmerkelsen. Broder Thorleifs helse ble gradvis svekket utover våren og da dagen for installasjonen kom var han innlagt på Gjøvik sykehus. Her fikk han da besøk av Riksjarl og Drott i Losje XV. Det ble en fin og høytidelig stund der ved sykesengen til Broder Thorleif da han mottok Ordenens synlige takk for 40 års medlemskap av Riksjarl. Broder Thorleif satte meget stor pris på oppmerksomheten. Snaut tre uker senere var livet slutt. Broder Thorleif var født 3.1.1918 på Rjukan. Han kom med i Losje XV 22.1.1968 og har vært Jarl, Kansler og Skattmester i losjen, ved siden av å inneha flere verv i forskjellige komiteer. Broder Thorleifs lune humor og gode replikk gjorde ham til en ypperlig taler ved festlige anledninger. Vi kommer til å savne ham som medmenneske, og som losjebro. Vi lyser fred over Broder Thorleifs minne. (OMG)

Hva er et arbeidsmøte?

En vesentlig del av våre møter er ARBEIDSMØTER, og rent overfladisk kan det se ut som om alt det som ikke er opptak, oppløft og øvrige definerte møter har fått betegnelsen arbeidsmøter.

Vi er innkalt til et arbeidsmøte, men hva gjør vi egentlig?

Tilsynelatende forholder vi oss samtlige påfallende rolige, vi kan kanskje til og med beskyldes for å være passive?

I andre foreninger er arbeidsmøter aktive møter.

Sanitetsforeningen der strikker og broderer de på arbeidsmøtene, nå er kanskje ikke det den beste sammenligningen, men i mange tilfeller er denne typen møter aktive møter som grenser opp mot dugnad.

Arbeidsmøte i en større forenings styre kan ofte være en gjennomgang av post og fordeling av oppgaver, samt en forberedning til kommende styremøte.

Hos oss er det den rake motsetningen! Jeg tror jeg har funnet en definisjon eller forklaring, selv om dette så vidt jeg kan se ikke står beskrevet noe sted i de dokumentene jeg har motett.

Jeg ville også sette pris på å få en meningsytring om det var Brødre som delte min oppfatning eller har andre synspunkt. Arbeidsmøtet, er ganske riktig et møte hvor vi sitter ganske stille og tilsynelatende gjør ingen ting – vel og merke FYSISK. Det er derfor dette er et av våre aller viktigste møter, det er under disse møtene selve grunntanken og ideologien ved vår orden skal komme frem.

Det er under disse møtene de enkelte Brødrenes personlighet videreutvikles. Det er også på arbeidsmøtene at den enkelte selv har mulighet til å bidra, det er nettopp derfor disse møtene har et redusert program.

*Broder Gustav Jensen
Losje St. Olav XVII*

St. Olavposten 3-2008

Fra v: Indre Rikslosjevakt Kjell Fagerland, Broder Kåre Bonden og Drott Halvdan Feen

Broder Kåre Bonden Hederstegn med 40 år i Losje St. Olav XI, Sandefjord.

Den 22. januar 1968 ble Broder Kåre Bonden tatt opp i Losje St. Olav XI, Sandefjord.

Ved vår Losje's Installasjon den 22. april i år, ble denne begivenheten markert med utdeling av Ordenens Hederstegn for 40 års medlemskap.

Broder Kåre har gjennom alle år vært aktiv i vår Losje. Han har hatt embeder i Hirden som 1. og 2. Sk.Sv, og Y.Lv. Har hatt verv forøvrig i flere komiteer over mange år. Vil spesielt nevne hans innsats og deltagelse under oppbyggingen av vår losjehytte Fjelltun.

Denne gang var det medlemmet fra Rikslosjen, Indre Rikslosjevakt, Kjell Fagerland som hadde stått for Installasjonen, som tildelte Broder Kåre Bonden Hederstegnet for 40 år. Han gratulerte og takket for innsats og trofasthet. Under Brodermåletidet hadde Drott Halvdan Feen gleden av på Losjens vegne å takke Broder Kåre for hans mangeårige innsats for sin Losje.

For Losje St. Olav XI
Broder Jon Kåsin

Neste nummer av St. Olavposten kommer ut 15. desember. Materialfrist er 15. november. Skriv gjerne om det som foregår i din losje, Fellesmøter, jubileer eller Hederstegnoverrekkelser.

Brødre som har gått bort:

Sanna, Egil Hartz , Losje XIII
Født 25.01.1942. Død 05.07.2008

Voldbakken, Lars, Losje XVIII
Født 05.11.1940 Død 02.07.2008

Vika, Nils Arnfinn, Losje XX
Født 08.06.1943 Død 01.07.2008

Tveit, Kåre, Losje XII
Født 24.04.1922 Død 22.06.2008

Bjørnum, Henry, Losje VIII
Født 25.12.1926 Død 20.06.2008

Lindboe, William, Losje III
Født 21.03.1930 Død 18.06.2008

Abrahamsen, Thorleif M., Losje XV
Født 03.01.1918 Død 25.05.2008

Jonassen, Reidar, Losje XIV
Født 20.12.1922 Død 22.05.2008

Gulbrandsen, Bjørn, Losje XIII
Født 13.05.1939 Død 18.05.2008

Øen, Anders M., Losje I
Født 24.11.1917 Død 28.03.2008

Vi lyser fred over deres minne

**Vi ønsker nye
Brødre vel-
komne i vår
Orden:**

Losje XVI	Wollebæk Tor	15.05.2008
Losje XIII	Gunvaldsen Jan Fredrik	14.05.2008
Losje XIII	Muggerud Øistein	14.05.2008
Losje XXVI	Aasen - Vaksvang Rune	05.05.2008
Losje XV	Staff Nils Harald	05.05.2008
Losje XXVI	Aarhus Tor Arne	05.05.2008
Losje III	Hontvedt Arnulf	28.04.2008
Losje XIII	Bårdsgjære Kjell Birger	28.04.2008
Losje XXVI	Autio Reino Ingvald	21.04.2008
Losje I	Edvardsen Svein Ivar	07.04.2008
Losje XXIII	Vigenstad Sæmund	03.04.2008
Losje XII	Nyhamn Kjell	26.03.2008
Losje XII	Farestveit Roald	26.03.2008
Losje XXVI	Jensen Rohar	10.03.2008

B

RETURADRESSE:
RHK-Norge
St. Olavposten
Postboks 1110
2806 Gjøvik

*Når du ser høstens farveprakt,
Trærnes kroner i gulgrønn drakt,
Gress og strå med kroner på
Fulle av frøkorn store og små*

*Blåbærlyng i rødgyldne toner,
Tyttebærlyng med bær i kroner,
Røsslyng blomster lyser opp
Sier at nu tar sommeren stapp*

*Ja dette høstens farvespill
Oss møter og si oss vil,
Nytt denne tiden så godt du kan
Og kos dig med farvene når det går
ann*

Robert Jørgensen